Εκθήλυνση των αρσενικών από χημικές ουσίες που χρησιμοποιούμε καθημερινά (Γιώργος Αγγελόπουλος)

Categories : ΥΓΕΙΑ - ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Date : 17 Δεκεμβρίου, 2008

Πεντακόσιες πενήντα χημικές ουσίες απειλούν την ανδρική γονιμότητα. Και είναι πανταχού παρούσες, από τη μοκέτα που πατάμε μέχρι το φαγητό που τρώμε. Έρευνες δείχνουν πως η μόλυνση από προϊόντα βιομηχανικής προέλευσης είναι για το ανδρικό αναπαραγωγικό σύστημα ένας εχθρός πιο επικίνδυνος από την ηλικία, το στρες, το κάπνισμα, το αλκοόλ, ακόμα και τα ναρκωτικά.

Στην Ισπανία, έρευνα έδειξε ότι σχεδόν 6 στους 10 νεαρούς έχουν σπέρμα που υπολείπεται σε ποιότητα των προδιαγραφών του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας. Παγκοσμίως, ο αριθμός και η ποιότητα των σπερματοζωαρίων έχουν μειωθεί στους άνδρες κατά 50% σε σχέση με το 1950. Η συχνότητα του καρκίνου των όρχεων έχει διπλασιαστεί στη διάρκεια των 30 τελευταίων ετών. Και απ΄ ό,τι φαίνεται, η ατμοσφαιρική ρύπανση δεν παίζει σημαντικό ρόλο: λιγότερο από το 15% των νέων της Μαδρίτης, όπου η ρύπανση είναι αυξημένη αλλά δεν υπάρχει μεγάλη βιομηχανική δραστηριότητα, εμφανίζει επιδείνωση της ποιότητας σπέρματος. Άμεσα υπεύθυνες θεωρούνται οι χημικές ουσίες, οι οποίες διαταράσσουν το ενδοκρινικό σύστημα.

Σαν γυναικείες ορμόνες

Το θέμα της μείωσης της ανδρικής γονιμότητας έχει προσλάβει πλέον μεγάλες διαστάσεις. Στο Παρίσι αρχίζει σήμερα συνέδριο με θέμα «Χημικό περιβάλλον, αναπαραγωγή και ανάπτυξη του παιδιού», οργανωμένο από το υπουργείο Οικολογίας και Υγείας σε συνεργασία με μεγάλα ερευνητικά ινστιτούτα. Στο στόχαστρο θα βρεθούν οι **φθαλάτες** και η **δισφαινόλη-Α (BPA)**, ουσίες οι οποίες χρησιμεύουν για να μαλακώνει το πλαστικό και είναι πανταχού παρούσες στην καθημερινότητά μας. **Λειτουργούν σαν γυναικείες ορμόνες και διαταράσσουν το ενδοκρινικό σύστημα. «Το αποτέλεσμα είναι η εκθήλυνση»,** εξηγεί ο καθηγητής Μπερνάρ Ζεγκού, πρόεδρος του γαλλικού Εθνικού Ινστιτούτου Υγείας και Ιατρικής Έρευνας (INSERM). «Και δεν αφορά μόνο το άτομο που εκτίθεται στις ουσίες αυτές, αλλά και την επόμενη γενιά». Επί δεκαετίες, προσθέτει ο καθηγητής, τα κράτη επέτρεπαν να κυκλοφορούν στην αγορά προϊόντα που δεν είχαν εξακριβώσει ότι ήταν αβλαβή. Σήμερα, ο ευρωπαϊκός κανονισμός Reach υποχρεώνει

τους βιομηχάνους να καταγράφουν τα χημικά μόρια που χρησιμοποιούν και να αποδεικνύουν πως είναι αβλαβή, πράγμα που κάποια στιγμή θα μας επιτρέψει να πούμε ποιες είναι οι ουσίες που δημιουργούν πρόβλημα. Ανάμεσα στις ύποπτες ουσίες, οι ερευνητές αναφέρουν τα φυτοφάρμακα, τα απορρυπαντικά, τα διαλυτικά, τα καλλυντικά, καθώς και διάφορα υλικά με τα οποία κατασκευάζονται τα κουτιά κονσέρβας, οι μοκέτες, οι σιλικόνες κ.λπ. Αυτές οι χημικές ουσίες ευρείας χρήσης- 550 στον αριθμό, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Ένωση - είναι πολύ ανθεκτικές στη βιοδιάσπαση και παρούσες στη διατροφή μας. Μεταδίδονται από τη μητέρα μέσω του ομφάλιου λώρου και μπορεί να επηρεάσουν τους όρχεις του εμβρύου ήδη από τον τρίτο μήνα της κύησης.

Το πρόβλημα, βέβαια, δεν αφορά μόνο τους άνδρες. Στη Δανία, οι έγκυοι εφοδιάζονται με κατάλογο πρακτικών συμβουλών για να περιορίζουν την έκθεσή τους στα χημικά προϊόντα. Τους συνιστάται μεταξύ άλλων να χρησιμοποιούν όσο το δυνατόν λιγότερο καλλυντικά, να μη βάφουν τα μαλλιά τους, να μη χρησιμοποιούν βαφές και προϊόντα σε μορφή σπρέι.

Το ντοκιμαντέρ

«Αρσενικά σε κίνδυνο» είναι ο τίτλος ενός βραβευμένου ντοκιμαντέρ των Σιλβί Γκιλμάν και Τιερί ντε Λεστράντ με θέμα την ανδρική στειρότητα, που θα μεταδοθεί σήμερα στις 22.00 (ώρα Ελλάδας) από το γαλλογερμανικό τηλεοπτικό κανάλι ARTE. Βασίζεται σε επιστημονικές έρευνες που έγιναν τα τελευταία 15 χρόνια κυρίως στη Δανία και τις ΗΠΑ και δείχνει ότι το ενδοκρινικό μας σύστημα έχει παγιδευτεί από χημικά μόρια. Η παρατήρηση του ζωικού κόσμου το επιβεβαιώνει. Αρσενικοί βάτραχοι που εκτίθενται σε φυτοφάρμακα γίνονται ερμαφρόδιτοι, η τεστοστερόνη μειώνεται στους αλιγάτορες, πληθυσμοί ψαριών στους ποταμούς και τις εκβολές τους αποτελούνται όλο και περισσότερο μόνο από θηλυκά.

Υπάρχει χρόνος αντίδρασης

ΑΡΑΓΕ Ο ΖΩΙΚΟΣ κόσμος δείχνει αυτό που υπάρχει κίνδυνος να μας συμβεί; Τι πρέπει να κάνουμε; Να τροποποιήσουμε τις καταναλωτικές μας συνήθειες; Να αλλάξουμε τρόπο ζωής; Να αποκρυπτογραφούμε συστηματικά τους δυσανάγνωστους και ακατανόητους καταλόγους των συστατικών σε όλα τα προϊόντα που αγοράζουμε; Οι δημιουργοί του ντοκιμαντέρ θεωρούν πως εξακολουθεί να υπάρχει χρόνος για να δράσουμε. Μήπως το 2003 δεν καταφέραμε να σώσουμε το μέλλον των θαλάσσιων σαλιγκαριών απαγορεύοντας ένα χημικό, το TBP, από τις βαφές των πλοίων; Και η ευρωπαϊκή οδηγία Reach, που επιβάλλει στους βιομηχάνους να αποδεικνύουν ότι τα προϊόντα τους είναι αβλαβή, είναι πιθανό, λένε, να αποτελέσει «μείζονα καμπή στην κανονιστική ρύθμιση των χημικών προϊόντων».
Με μια ματιά

● **550 ΧΗΜΙΚΕΣ** ουσίες θεωρούνται ύποπτες ότι διαταράσσουν το ενδοκρινικό σύστημα και απειλούν την ανθρώπινη αναπαραγωγή.

● **ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ** φυτοφάρμακα, απορρυπαντικά, διαλυτικά, καλλυντικά, καθώς και οι φθαλάτες και η δισφαινόλη-Α που μαλακώνουν τα πλαστικά και υπάρχουν σχεδόν παντού. ● Η ΜΟΛΥΝΣΗ από προϊόντα βιομηχανικής προέλευσης επηρεάζει περισσότερο την ανδρική γονιμότητα απ΄ ό,τι η ηλικία, το στρες ή η κατανάλωση καπνού, αλκοόλ και ναρκωτικών.

● **Ο ΑΡΙΘΜΟΣ** και η ποιότητα των σπερματοζωαρίων έχουν μειωθεί κατά περίπου 50% σε σχέση με το 1950, ενώ η συχνότητα του καρκίνου των όρχεων έχει διπλασιαστεί. Οι βαφές και τα καλλυντικά φέρονται να επηρεάζουν αρνητικά μακροπρόθεσμα τη γονιμότητα.

(Πηγή: "ΤΑ ΝΕΑ" 25/11/2008)